

A Fővárosi Ítéltábla a Bozóky Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Bozóky Imre ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Horváth Jenő ügyvéd által képviselt alperes ellen, biztosítási összeg megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2014. június 17. napján meghozott, 36.P.22.968/2011/54. számú ítélete ellen, az alperes részéről 55. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 127.000 (százhuszonhétezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes ... elnevezésű biztosítási szerződést kötött az alperessel. A biztosítási szerződés biztosítási eseményként határozta meg a tűzkár bekövetkezését. A felek a szerződésben a kockázatviselés helyeként a ... szám alatti ingatlant, biztosítottként az ingatlan tulajdonosát, **K. I.-t**, biztosított vagyontárgyként az ingatlanon álló lakóépületet és az abban található ingóságokat jelölték meg. Az épülethez 18.000.000 forint, az ingóságokhoz 4.000.000 forint biztosítási összeget rendeltek. A biztosítási szabályzat rögzíti, hogy az épület csak akkor minősül biztosított vagyontárgynak, ha állandóan, életvitelszerűen lakott. Az ingatlanon álló épületben 2009. június 18-án tűz keletkezett, amelyben a lakóépület megrongálódott, a benne lévő ingóságok pedig megsemmisültek. Az alperes elzárkózott a felperes biztosítási összeg megfizetése iránti igényének teljesítése elől, mert álláspontja szerint az épület nem volt életvitelszerűen lakott. A tulajdonos az alperessel szembeni, biztosítási összeg megfizetése iránti követelését a felperesre engedményezte.

A felperes a módosított keresetében 13.423.000 forint tőkének, ezen összeg után 2009. június 18-tól a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatnak, valamint a perrel felmerült költségeinek a megfizetésére kérte kötelezni az alperest. 10.179.000 forintba az épületben, 3.244.000 forintba az ingóságokban keletkezett károk megtérítése címén tartott igényt. Állította, hogy az épületbe már a biztosítási szerződés létrejöttének időpontja előtt beköltözött **Sz. J.**, aki folyamatosan, a káresemény bekövetkezésekor is életvitelszerűen ott lakott. Az volt az álláspontja, hogy az épület lakottságára tekintettel a tűzkár biztosítási esemény bekövetkezett, ezért az alperes köteles megfizetni a biztosítási összeget a biztosítási szerződés alapján.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult. Védekezésében hivatkozott arra, hogy a biztosítási esemény nem következett be, mert az épület nem volt lakott. Kiemelte, hogy a felperes valótlanul közölte az ajánlatban, hogy az épület állandóan lakott. Előadta, hogy az épület a közművek részleges hiánya miatt nem volt alkalmas állandó lakás céljára. Rámutatott, hogy a tüzesetet követő vizsgálat során a felperes maga is úgy nyilatkozott, hogy az épületben nem lakott senki. Okfejtése szerint a valótlan tény közlésének következményeként a Ptk. 540. § (3) bekezdése alapján mentesült a biztosítási szolgáltatás teljesítése alól.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.933.386 forint tőkét, és ezen összeg után 2010. március 12-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 639.400 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 657.000 forint illetéket. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 243.000 forint illetéket. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes és az alperes között a Ptk. 536. §-ában és 548. §-ban körülírt vagyonbiztosítási szerződés jött létre, amely kiterjedt a tűzkár kockázatra is. A perben kihallgatott tanúk vallomásával bizonyítottanak találta, hogy **Sz. J.** folyamatosan, a káresemény bekövetkezésekor is az épületben lakott. Ebből azt a jogi következtetést vonta le, hogy a tűzkár biztosítási esemény bekövetkezett, ezért az alperes köteles megfizetni a biztosítási összeget a biztosítási szerződés szerint. Kifejtette, hogy az engedményezésre tekintettel a felperes jogosult a biztosítási összeg megfizetése iránti követelés perbeli érvényesítésére. Az ingókár összegét - egyéb bizonyíték hiányában - az alperes által kidolgozott 358.000 forintban, az épület helyreállítási költségét a perben kirendelt **B. Z.** igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján 5.575.386 forintban határozta meg.

Az ítélet ellen, annak megváltoztatása, a kereset teljes elutasítása, továbbá a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalása érdekében az alperes terjesztett elő fellebbezést. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokat tévesen mérlegelte, azokból és az egyéb bizonyítékokból iratellenesen és megalapozatlanul vont le következtetést az ingatlan lakottságára. Érvelése szerint a perben rendelkezésre álló, egymásnak ellentmondó bizonyítékok aggályossá teszik a felperesnek azt az állítását, hogy az ingatlan lakott lett volna. Fenntartotta azt az álláspontját, ami szerint az épület alkalmatlan volt a lakáscélú használatra, mert abba a biztosítási szerződés megkötésekor a villany nem volt bevezetve, fűtése pedig nem volt megoldott. Okfejtése szerint az ingatlan lakatlanságát támasztja alá az a szakértői megállapítás is, hogy a vízóra csupán 1-2 köbméter fogyasztást jelzett, továbbá az, hogy az ingatlanban lévő ingóságok közül egyesek a tulajdonos tanúvallomása szerint sem voltak soha használva. Álláspontja szerint életszerűtlen, hogy a felperesnek nem tűnt fel az ingatlan lakottsága. Hivatkozott arra, hogy a felperes nem tudta eredményesen bizonyítani az épület lakottságát, ezért a biztosítási esemény nem következett be, az alperes pedig nem köteles megfizetni a biztosítási összeget. Ismét hivatkozott arra, hogy a felperes az ajánlatban valótlan tartalmú nyilatkozatot tett az ingatlan lakottságára vonatkozóan, ezért mentesült a biztosítási összeg megfizetése alól. Rámutatott, hogy a tűzvizsgálói jelentés szerint a tüzet szándékos gyújtogatás okozta.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta, az ítélet helyes indokai alapján. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok helyes mérlegelésével állapította meg a biztosított ingatlan lakottságát.

Az alperes a fellebbezésében nem támadta az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet elutasító rendelkezését. Ez a rendelkezés fellebbezés hiányában a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján első fokon

jogerőre emelkedett, ezért a Fővárosi Ítéltábla kizárólag az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott, az alperest fizetésre kötelező rendelkezéseit bírálta felül.

Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, a tényállást helyesen állapította meg. A tényállásból levont jogi következtetéseivel, érdemi döntésével és a döntés ítéletben kifejtett indokaival az ítéltábla is egyetértett.

Az alperes fellebbezésében foglaltakkal kapcsolatban az ítéltábla a következőkre mutat rá:

A felperes mint szerződő fél és az alperes között nem vitásan létrejött vagyonszociális szerződés értelmében a kockázatviselés helyeként megjelölt ingatlanon álló épület és a benne tárolt ingóságok az ingatlan lakottsága esetén minősülnek biztosított vagyontárgyaknak. Az alperes a perben az ingatlan lakottságát vitatta, ezért a perben nem a biztosítási esemény bekövetkezése volt vitás, hanem az, hogy a tűzben megrongálódott épület és a benne lévő ingóságok biztosított vagyontárgyak voltak-e; kiterjedt-e rájuk a vagyonszociális szerződés hatálya.

A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a perben a felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy az ingatlan életvitelszerűen lakott volt a tűzkár bekövetkezésekor.

A tüzeset miatt lefolytatott tűzvizsgálati eljárásban és a rendőrségi eljárásban a felperes azt közölte, hogy az ingatlanban nem lakott senki, és ezeknek az eljárásoknak az irataiban nem merült fel az ingatlan lakottságára utaló adat. Sem az ingatlanon elhelyezett lakókocsiban lakó **L. J.**, sem a tulajdonos szemközti ingatlanon élő édesanyja nem tett említést arról, hogy bárki lakott volna az ingatlanban. Ezeknek az eljárásoknak a célja azonban a tűz keletkezési okának feltárása volt, és ebből a szempontból nem volt különös jelentősége annak, hogy az ingatlan életvitelszerűen lakott volt-e.

Az ingatlan tulajdonosa a perben tett tanúvallomásaiban elmondta, hogy a felperest nem tájékoztatta arról, hogy **Sz. J.** az ingatlanban lakik. Elmondta azt is, hogy a felperes egyébként az egyéb ingatlanairól sem tudott.

A felperes a személyes előadásában úgy nyilatkozott, hogy a tulajdonos kifejezett kérése volt, hogy lakott ingatlanra kössön biztosítási szerződést.

A tulajdonos tanúvallomásából és a felperes nyilatkozatából alappal lehet arra következtetni, hogy az ingatlan már a biztosítási szerződés időpontjában is lakott volt, vagy azt a tulajdonos rövid időn belül lakottá akarta tenni.

A perben érdektelennek tekinthető **Sz. J.**, **V. L.-né**, **T. L.**, **K. I.** és **M. F.** tanúk vallomása alátámasztotta az ingatlan tulajdonosának azt az állítását, amely szerint az ingatlan életvitelszerűen lakott volt a tüzeset időpontjában. E tanúk mindegyike közvetlen, személyes tapasztalattal rendelkezett arról, hogy az ingatlan lakott volt. A tűzvizsgálati és a rendőrségi eljárás iratai alapján kétséges lehet az ingatlan lakottsága, de ezt a kétséget a perben kihallgatott tanúk vallomása eloszlatja.

Az, hogy a felperes még a tűzvizsgálati és a rendőrségi eljárás során sem tudott az ingatlan lakottságáról, nem cáfolja a tanúvallomások alapján megállapítható tényeket, a felperes és a

tulajdonos pedig megfelelő magyarázatot adott arra, hogy a felperesnek miért nem volt tudomása **Sz. J.** bentlakásáról.

B. Z. szakértő nem rendelkezett közvetlen tudomással arról, hogy az ingatlanban lakott-e valaki vagy nem; ő csak a mérőórán mért vízfogyasztás mennyiségéből és az egyéb közművek, valamint a fűtési lehetőség hiányából következtetett az ingatlan lakatlanságára. Ez a következtetés azonban azon a feltételezésen alapul, hogy az ingatlan lakottságának szükségszerű feltétele a közművek és a fűtési lehetőség megléte, és szükségszerű következménye a magasabb vízfogyasztás. Az ítélet tábla álláspontja szerint az ingatlan lakottságnak nem feltétele sem a közművek megléte, sem az, hogy az ingatlan fűthető legyen, és nem szükségszerű következménye a vízfogyasztás sem. **Sz. J.** a tanúvallomásában előadta, hogy munkavégzés céljából időnként több napot is más településen tölt. Az alacsony vízfogyasztást ez a körülmény indokolhatja. Mindezek miatt a lakottság tényét a tanúvallomásokkal szemben sem a közművek és a fűtési lehetőség hiánya, sem az alacsony vízfogyasztás nem cáfolja eredményesen.

A tanúvallomásokkal szemben a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy az ingatlan nem volt lakott, vagy legalább kétségesse tennie a tanúk vallomásait. Erre vonatkozó bizonyítást azonban az alperes nem ajánlott fel. A bizonyítás sikertelenségét a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a perben az alperes terhére kellett értékelni.

A bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő, okszerű mérlegelése alapján tényként állapítható meg, hogy a vagyonszerzési szerződésben a kockázatviselés helyeként megjelölt ingatlan életvitelszerűen lakott volt a 2009. június 18-án a tüzeset bekövetkezésekor. A felperes eredményesen eleget tett a bizonyítási kötelezettségének.

A lakottság tényének jogi következménye az, hogy az ingatlanon álló épület és a benne tárolt ingóságok biztosított vagyontárgyak voltak, azokra kiterjedt a biztosítási szerződés hatálya.

Az épület és az ingóságok tűz következtében károsodtak, ezért a biztosítási szerződésben meghatározott tűzkár biztosítási esemény bekövetkezett.

A biztosítási esemény bekövetkezésekor hatályos Ptk. 540. § (1) bekezdése szerint a biztosított a szerződéskötéskor köteles a biztosítás elvállalása szempontjából lényeges minden olyan körülményt a biztosítóval közölni, amelyeket ismert vagy ismernie kellett.

A Ptk. 540. § (3) bekezdése kimondja, hogy a közlésre, illetőleg a változás bejelentésére irányuló kötelezettség megsértése esetében a biztosító kötelezettsége nem áll be, kivéve ha bizonyítják, hogy az elhallgatott vagy be nem jelentett körülményt a biztosító a szerződéskötéskor ismerte, vagy az nem hatott közre a biztosítási esemény bekövetkeztében.

Az alperes a biztosítási szerződésben meghatározta, hogy tűzkár esetén milyen különös feltételek mellett nyújt biztosítást az épületre és az abban lévő ingóságokra. Ha ezek a feltételek nem valósulnak meg maradéktalanul, akkor az alperesnek nem áll be a kötelezettsége a biztosítási szolgáltatás teljesítésére. Ezeknek a feltételeknek azonban nem a biztosítási szerződés létrejöttékor, hanem a biztosítási esemény bekövetkezésekor kell fennállnia, ezért a felperesnek lehetősége volt arra, hogy az alperes kockázatviselésének feltételeit a biztosítási szerződés létrejötte után teremtsen meg. Erre figyelemmel a felperes terhére a közlési kötelezettség megszegése akkor sem lenne megállapítható, ha az ingatlan az ajánlattétel időpontjában nem lett volna lakott.

Figyelemmel arra, hogy a biztosítási szolgáltatás teljesítésének valamennyi, a biztosítási szerződésben meghatározott feltétele megvalósult, az alperes köteles megfizetni a biztosítási összeget.

A másodfokú eljárásban a biztosítási szolgáltatás összege nem volt vitás, és nem volt vitás az sem, hogy a biztosítási összeg megfizetését a felperes engedményesként a maga számára követelheti.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban az alperes pervesztes lett, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte másodfokú perköltség megfizetésére.

, 2015.április 23.

Világhyéné Dr. Böcskei Terézia s. k.
a tanács elnöke

Dr. Lente Sándor s. k.
előadó bíró

Dr. Csóka István s. k.
bíró